

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

Pasarét, 2024. április 11.
(csütörtök)

Szepesy László

22.

AZ ÚRRAL VAGY ELLENE JÁRSZ?

Énekek: 1, 449, 1.7-10

Alapige: Ámós 3,3

„Vajon járnak-e ketten együtt, ha nem egyeztek meg egymással?”

Imádkozzunk!

Dicsőítünk és magasztalunk Téged, mennyei Édesatyánk, mert a mai napon is nemcsak gondunkat viselted, hanem minden ígéreted beteljesítését munkáltad szent Fiad, Jézus Krisztus által. Köszönjük, hogy a Szentlélek ma is bennünk élhetett, munkálkodhatott a csendességben, amikor ígét adtál, azután is, hogy munkához láttunk, végeztük a napi teendőinket, mikor beszélgethettünk, mikor fájdalmas dolgokat kellett végig gondolnunk, vagy éppen örömet adtál nekünk, annak sikerét, hogy a munkának megett az áldása, gyümölcse. Köszönjük, hogy Veled tölthettük ezt a mai napot is.

De ismersz bennünket, és tudod azt is, Urunk, hogy gyarlók vagyunk, hajlamosak elfeledkezni Rólad, akár arról, hogy Tőled kérjünk mindent, hisz minden jó Tőled származik, de arról is, hogy Neked adjunk hálát mindazért, amit kaptunk, mert Neked jár a dicséret, a dicsőség és a hálaadás is. Köszönjük, Úr Jézus Krisztus, hogy mégis hosszantűrő, kegyelmes és irgalmas vagy, és ezzel a szeretettel keresel bennünket, és a mi bűnös természetünk megújítása végett jöttél el és haltál meg. Nemcsak azért, hogy bocsánatot nyerjünk, hanem azért, hogy ne az óember, hanem az új ember uralkodjék bennünk, Te magad élj hit által a mi szívünkben. Köszönjük Neked, hogy a zsoltárban is elénk adtad azt a boldogságot, amely a Te törvényedben, a Te ígédben hit által gyönyörködik, arról gondolkodik éjjel és nappal, ami igazából a Benned való gyönyörködés, hisz a törvény és az Ige beteljesítője egyedül Te vagy.

AZ ÚRRAL VAGY ELLENE JÁRSZ?

Kérünk ezért, hogy ma este is add meg nekünk ezt az örömet, Téged lásunk, a Te akaratodat ne pusztán megértsük, hanem alázattal elfogadjuk, és mindazt, amit mondasz, ne pusztán hitté váljon számunkra, hanem élő hitté, amelyből következik az életváltozás, azokban a jócselekedetekben járás, amelyeket elkészítettél. Így kérünk, hogy a Szentlélek áldja meg ma is együttlétünket, Rád figyelésünket, hogy aki szólja és hallja az ígét, adja Neked szívét!

Krisztusért kérünk, hallgass meg!

Ámen.

Igehirdetés

Az előző igehirdetés során említettem, hogy ebben a 3. fejezetben két gondolkodásmód helyezkedik egymással szembe. Izráel népének gondolkozása és az Úr prófétájáé, Ámósé. Izráel népe úgy gondolta, hogy az Istennel való kapcsolata jó. Beszéltünk előző alkalommal róla, hogy miből következett erre. Abból, hogy az országban békesség, bizonyos körökben jólét uralkodott, a kereskedelem virágzott, a szomszédos népekkel békességben élhettek. Életszínvonalukból, az ország helyzetéből, a mindennapokból következettek arra, hogy Isten áldása van rajtuk. Ezzel szemben Ámós próféta azon az állásponton volt, és ezt hirdette, hogy Izráel népe tévelyeg. Isten valójában csak hosszan tűri népe bűneit (ezért van az átmeneti jólét), de már nem sokáig fog ez tartani, mert közelít a mindent elsöprő ítélet az Asszír Birodalom háborúja által. A látszat, a jólét felszíne alatt súlyos társadalmi és egyéni bűnök, züllöttség, romlott szív rejtőzött. Izráel népe elhagyta az Urat, ígéjére nem figyelt, ezért tájékozódott a mindennapi élet eseményeiből, mert az alapján gondolta, hogy az Úr megáld bennünket, amit a hétköznapi életben látott, és nem az Igén mérte le a saját életét, szívét, gondolatait. Mivel nem figyelt az Igére, ezért gondolta magát tévesen áldottnak, és az Úr prófétáit, szolgálóit elutasította. Bár azzal dicsekedtek, hogy ők a kiválasztottak, és azt hiszik, hogy ezért Isten mindig mindent megbocsát nekik, valójában nem értették meg, hogy pont az Úrral való szövetséges kapcsolatuk miatt éri utol őket az ítélet. Mert ahelyett, hogy az Urat dicsőítették volna teljes életükkel, pont hogy Őt gyalázták azzal. A 2. versben olvashattuk az Úr világos kijelentését és tervét népével kapcsolatban: *„Csak titeket választottalak magamnak e földnek minden nemzetségei közül; azért büntetlek meg titeket minden gonoszágatokért.”* Tehát a szövetségből nem áldás, hanem büntetés következett számukra. De hogyan jutott el idáig Izráel népe? Nem akarták sem elfogadni, sem megérteni az Ámós próféta által kijelentett isteni üzenetet, ezért a folytatásban, a 3-6. versekben Isten 7 kérdést tesz fel nekik, ezzel akarta őket rávezetni arra, hogy hogyan is lehetséges, hogy az Ő szövetséges Istenük áldás helyett súlyos ítélettel bünteti meg őket. Mert ez egy komoly kérdés: ha szövetségünk van az Úrral, hogy juthatunk el idáig? Olyan kérdéseket tett fel Ámós, amelyek a hétköznapi életből vett képeket tartalmaznak. Egyszerű volt a válasz is rájuk. Nem túlságosan bonyolult kérdések, mindenki tudta rá a választ. De mindegyik hasonlat üzenete nagyon elgondolkodtató és mély, ezért nincs időnk egy igehirdetésben végig venni mindegyiket. A mai alkalmunkon először

azt szeretném megnézni, hogy ezek a kérdések milyen gondolatívét adnak nekünk, majd az első kérdéssel foglalkoznánk egy kicsit részletesebben.

Először tehát nézzük meg, hogy honnan hová akarja elvezetni az Úr Izráel népét, hogy megértsük a gondolatmenetét ezeknek a kérdéseknek. A kiinduló-és végpont világos ebben a gondolatmenetben, csak az első és az utolsó kérdést kell egymás mellé tennünk. Az első kérdése a prófétának ez volt: „*Vajon járnak-e ketten együtt, ha nem egyeztek meg egymással?*” Ez Isten és Izráel közötti szövetségre, kegyelmen alapuló kapcsolatára utaló kérdés volt. Jár-e Izráel népe Istennel együtt, ha korábban nem egyeztek meg? A gondolatnak ez volt a kezdőpontja, és hová jutott el? Ahova el akarta vezetni Isten Izráel népét, hogy Izráel megértse, miért jön az ítélet. Az utolsó kérdés így hangzik: „*Vajon lehet-e baj a városban, amit nem az Úr szerezne?*” Azaz a várost elpusztító ítéletről mondja ki az Úr, hogy az egyértelműen Tőle származik. Az egymással való megegyezésből kiindulva oda jutott el Izráel és Isten kapcsolata, hogy végül Izráel népe Isten ellen fordult, ezért az Úr is népe ellen fordult. De ez a változás nem az egyik pillanatról a másikra történt. Hogyan jutottak el idáig? Bár lehet, hogy Izráel népe nem sokat tett azért, hogy Istennel való kapcsolata helyreálljon, de az Úr hűséges, hosszan tűró, ezért több mindent tett ezért a kapcsolatért. A 7 kérdés nem tartalmazza természetesen az Úr minden tettét, mert azokat nem lehet csupán néhány versben összefoglalni, de a lényegét, hogy Ő sok mindent tett népével való kapcsolatának helyreállításáért, világosan elmondja nekünk. Ámós próféta már korábban is emlékeztette Izráel népét arra, hogy az Úr áldásaival árasztotta el őket: Egyiptomból való kihozatal, pusztában való megőriztetés, Kánaán földjébe való bevezetés, győzelmek. Sok áldást említett Ámós. De mindeközben, hogy az Úr áldotta az Ő népét, Izráel népe hűtlen lett Őhöz, és az Úr ilyen módon is megmutatta az Ő hűségét, irgalmát, kegyelmét, hogy nem fejezte be az áldás munkáját, továbbra is áldotta az Ő népét, a hűtlenség ellenére is hosszan tűrt. Ugyanakkor most az Úr a felől akarja meggyőzni őket, hogy jogosan fogja megbüntetni őket. Miért? Ennek megértésében akar a próféta segíteni nekünk. Az első kérdés tehát arra emlékeztet, hogy szoros kapcsolat volt az Úr és Izráel között. Izráel népe a pusztában szövetséget kötött az egyetlen, élő, szabadító, mindenható Istennel. Ez egy szoros kapcsolat, szövetséges kapcsolata. Erre utal az első kérdésben a megegyezés szó. „*Vajon járnak-e ketten együtt, ha nem egyeztek meg egymással?*” Szövetségkötés, amely végig kísértte Izráel történelmét. Ez a szövetség azonban nemcsak áldásokat, hanem átkokat is tartalmazott.

Itt szeretnék megállni egy pillanatra, hogy jól értsük ezt az alapvető bibliai gondolatot, hogy maga a szövetségkötés még nem menti meg az embert, hanem felelőssé teszi a szövetség betartásáért. Önmagában az, hogy valaki az Úrral valamilyen külső, látszat szövetségi kapcsolatra lép, az még nem menti meg őt. Csak Jézus Krisztus! Csak Ő teljesítette a szövetség elvárásait, csak a Belé vett hit menthet meg. Ezt azért fontos hangsúlyozni, mert sokan ezt nem fogadják el, hogy az Úrral való kapcsolatunkból nemcsak áldások származhatnak, hanem hűtlenségünk, hitehagyásunk, istentelenségünk esetén büntetések és

AZ ÚRRAL VAGY ELLENE JÁRSZ?

átkok is. Ha valaki csak felszínesen akar az Úr gyermeke lenni, és nincs benne élő hit, csak fél szívvel akarja Őt követni, ha életét, értékrendjét, döntéseit nem igazítja az Úrhoz, az Ő akaratához, akkor annak súlyos következményei lesznek rá nézve. A szövetség ezt tartalmazza. Nemcsak az áldások ígéletét, hanem a szövetségsegesítés esetén a büntetés ígéletét is. Ezt jó tisztán látnunk. Az Úrral való kapcsolatba lépés nem az a helyzet, amelyre azt szokták mondani: ebből csak jól jöhetünk ki. Itt csak nyerhetünk. Isten ezt tisztázza Izráel népével való szövetségkötésekor: komoly következményei lesznek, ha elhagyják Őt, és megszegik a Vele kötött szövetséget, nekik adott parancsait. A szövetségkötés önmagában még nem ment meg. Ezekről a következményekről nemigen szeretünk beszélni, pedig a mindennapi életünket ugyanúgy meghatározzák, mint Isten áldásai és gondoskodó szeretete. A mindennapok valósága úgy áll össze, hogy rengeteg áldást látunk az Úr részéről, de látjuk az átkot és a büntetést is, mert az is munkálkodik. Nem mindegy, hogy igazat adunk-e az Igének ebben a kérdésben. Pál apostol a Róm 1-ben nagyon mély és világos gondolatmenettel kifejti, hogy a bűn hogyan rombolja le az ember életét, és többek között beszél arról, hogy Isten átadja az Őt elutasító, ismeretét megtagadó, Őt nem dicsőítő embereket a romlottságnak, a tisztátalanságnak (Róm 1,24-26). Izráel népének sorsa is világosan tükrözi ezt: az asszír támadás, később a babiloni fogság mind ennek az átoknak kézzel fogható bizonyítéka és következményei voltak. Nem lehetett azt mondani, hogy ezek nem történnek meg. Ezek az Igében ott vannak fenyegetésül, de nem kell aggódni, mert ez nem a valóság.

De félreértés ne essék: nem azt mondja ezzel Ámós próféta és én sem (nehogy valaki félreértse!), hogy ne keressük az Úrral való szövetséget és közösséget, mivel rosszul is kijöhetünk abból. Nem! Sem Ámós, sem én nem ezt mondjuk, mert az Úrra mindannyiunknak életbevágóan szükségünk van. Az örök életünk függ Tőle. Aki ugyanis nem kezd el hinni Jézus Krisztusban, azon „*Isten haragja marad rajta*” (Jn 3,36). Ámós inkább azt mondja: ne gondoljuk, hogy az Úrral igazi kapcsolatunk van, ha csak látszat módon élünk Vele, és nem igyekszünk Őt teljes szívünkben, teljes lelkünkben, teljes erőnkben, teljes elménkben szeretni. Nem lehet megmaradni a felszínen. Úgy tenni, mintha... Nem lehet úgy Isten gyermekének lenni, mintha... Vagy az vagy, vagy nem. Vagy átmentél a halálból az életbe, vagy nem, mert még mindig a lelki halálban vagy. Vagy megszabadított Jézus Krisztus, és átvitt e világ fejedelmének országából Isten országába, vagy nem. Nincs köztes állapot. Nincs középút. Vagy ez, vagy az. Erre akar Ámós rávilágítani. Arra, hogy az Úrral látszólag szövetségben álló, de igazából Vele nem törődő emberek oda fognak eljutni, mint Izráel népe: a szövetség átka és büntetése utol fogja őket érni. Ezt vegyük nagyon komolyan mindannyian, mert az Úrral való kapcsolat nem játék, hanem komoly következményei vannak életünkre nézve az áldások terén, de a büntetések terén is.

De folytassuk a gondolatmenetet! Tehát Izráel népe és Isten között különleges kapcsolat volt. Hogyan jutottak el oda, hogy az Úr ítéletet tartott fölöttük? Lássuk a folyamatot! Az első kérdés emlékeztető volt: szövetségben vagytok, megegyeztetek az Úrral. Elfogadtátok az Ő törvényeit. A második és harmadik

kérdés ennek a gondolatnak a továbbvitele, egy képet használnak. „*Ordít-e az oroszlán az erdőben, ha nincs mit ragadoznia? Hallatja-e hangját barlangjából a kölyökoroszlán, ha semmit nem fogott?!*” (Ámós 3,4) A hasonlat lényege az oroszlán és a préda kapcsolata. A lényegyet hadd emeljem ki, mert majd később szeretném alaposabban magyarázni. Ámós üzenete világos: ha nincs préda, akkor az oroszlán nem ordít. Ha van préda, akkor a vadászat közben és a préda elejtése után a barlangban is ordít az oroszlán (majd az oroszlán viselkedését később hadd magyarázzam el). Mire utal ezzel az Úr? Az Ő haragjára és Izráel népének bűneire. Vajon az Úr oroszlánként hallatja-e ítéletet hirdető hangját, ha népe nem vétkezik, ha nincs préda? Világos a válasz: nem! Az Úr nem hirdet ítéletet ott, ahol nincs szövetségszegés és bűn. Vajon figyelmeztetőleg kell-e neki szólnia prófétái által egy népnek, hogy közeledik az ítélet, ha nincs ok rá, mert a nép nem vétkezett? Világos, hogy nem! Vajon amikor itt az ítélet, akkor nem okkal történt meg az? De! A lényege ennek a kérdésnek, hogy Isten jogosan tekintett Izráel népére prédaként – mert ez a hasonlat lényege –, hiszen haragját felingerelték, Ellene fordultak, és bűneikkel, istentelenségükkel kiérdemelték a büntetést. Isten bár előre figyelmeztette őket erre (az oroszlán első ordítása a vadászat közben, még nem kapta el a prédát, de már előre ordít), mégsem hittek ennek a figyelmeztetésnek, ezért zsákmányul estek neki (ez a harmadik kérdés, amikor már elesett a préda). Isten tehát megtérésre hívó figyelmeztetést adott népének, akik azonban nem hallgattak rá. A Vele való kapcsolatuk megromlott, és bár Isten hiába figyelmeztette őket előre az ítélet (az oroszlán) közeledtére, mégsem hittek Neki. Ez egy kapcsolat megromlása: nem hiszünk a másoknak és a figyelmeztetésének.

A következő kép a negyedik és ötödik kérdés, szintén egy képet jelent: a madárcsapda és a madár esete, ugyanezt a gondolatot erősíti, amit eddig is hallottunk: „*Tőrbe esik-e a madár a földön, ha nincs tőr vetve neki? Felpattan-e a tőr a földről, ha fogni nem fogott?*” Az első kérdésre, hogy csapda nélkül tud-e csapdába esni a madár, világos a válasz, hogy nem. A második kérdésre, hogy a csapda, ha nem lépnek bele, felpattan-e, világos a válasz: nem. Azaz: ha Isten nem helyezett volna kilátásba büntetést Izráel számára hűtlensége esetén, akkor nem vétkeztek volna Ellene. De megtette. Isten a szövetségben előre megmondta, mi lesz, ha ti megszegitek, mi lesz, ha elhagytok. Ezért Izráel népe szövetség- és törvényszegővé vált, és belelépett a „csapdába”. Amíg a második és harmadik kérdés arra utalt, hogy Isten előre figyelmeztette a népet az ítéletre, és ők nem hallgattak erre, addig a negyedik és ötödik kérdés arra emlékeztette őket, hogy bár tudtak a „csapdáról”, tudtak a törvény átkáról, tudtak a büntetésekről, mégsem törődve velük, belesétáltak. Isten ítélete jogos – mondja Ámós –, mert Izráel nemtörődömségének következményei: nem foglalkoztak az Igében adott figyelmeztetésekkel, ítéletekkel, nem figyeltek oda a „csapdára”, nem törődtek vele, nem hittek benne, és belesétáltak.

A hatodik kérdés is ezt a gondolatot erősíti meg. „*Ha megharsan a kürt a városban, nem riad-e meg a nép?*” De igen! A katona állt a várfalon, és ha belefújt a kürtbe, az azt jelentette: jön az ellenség! Ha a nép hallja ezt, tudja, mire

AZ ÚRRAL VAGY ELLENE JÁRSZ?

gondoljon, és megijed. A veszélyre, ellenség közeledésére figyelmeztető kürt hallatán az emberek megijednek, félni és rettegni kezdenek. Isten kürtje a próféták voltak, akik előre figyelmeztették Izráel népét. Ők azonban nem kezdtek el félni, nem reagáltak a kürt szavára, hanem úgy tettek, mint akik semmit sem hallanak. Hiába az isteni figyelmeztetés, megtérésre felszólítás, mégsem követte a próféta szót hittel társuló istenfélelem és a bűnökből való megtérés. Mert a kürt hallatán istenfélelemnek kellett volna gyulladnia a szívükben. Ezért következett be a büntetés, a baj, ami az Úrtól jött. Ezzel zárul a gondolatmenet, ez a hetedik kérdés, hogy van-e olyan baj a városban, ami nem az Úrtól származna.

Látjuk Ámós gondolatmenetét? Hogyan jutott el Izráel népe onnan, hogy az Úrral jártak, oda, hogy az Úr megbüntette őket? Nem hallgattak az isteni ítéletre figyelmeztető szóra, nem hittek Isten haragjának közeledésében, a büntetést kilátásba helyező ígéket, figyelmeztetéseket figyelmen kívül hagyták, ezért belesétáltak a törvényszegés, hűtlenség, szövetségszegés csapdáiba. De ekkor még nem jött az ítélet, mert az Úr nem azonnal ítél. Hosszan tűr. És az Úr újabb figyelmeztetéseket küldött, megtérésre szólított fel, istenfélelmet várt tőlük figyelmeztető üzenetei eredményeképpen, amiket a próféták mondtak el, és ők nem hittek nekik. Ezek következtében utolérte őket az Úrtól jövő ítélet. Ez egy lejtő, amelyen Izráel népe egyre lejjebb és lejjebb jutott, csak szaporították a bűnt. Figyelmeztetés ez számunkra is, hogy vegyük komolyan az Úrral való kapcsolatunkat, amelyet bár elsősorban az Ő kegyelme, hosszútűrése, irgalmas szeretete határoz meg, de nem független attól, amit teszünk, hanem hűtlenségünknek, bűneinknek következményei vannak. Valljuk, hogy ezeket Krisztus elszenvedte, de azt is valljuk, hogy az Úr az Ő gyermekeit neveli, bizony néha úgy, hogy megbünteti. „Azt büntet, kit szeret”, így nevel bennünket, és ezek a büntetések jogosak. Isten figyelmeztető szavait nem engedhetjük csak úgy el füleink mellett minden következmény nélkül, ahogy Izráel tette. És amikor a büntetést tapasztalja meg a nép, nem panaszkodhat és lázonghat az Úr ellen, mondva: jogtalanul büntet, vagy miért nem szólt előre, mert megtette: Igéjében, prófétái által megfújta a figyelmeztető kürtöt, csak nem hallgattunk rá. Nem mehetünk el az Úr figyelmeztető szava mellett.

Tehát komolyan kell vennünk az Ige minden figyelmeztetését. Azokat is, amelyek a szövetségszegés büntetését helyezik kilátásba; azokat is, amelyek egy konkrét veszélyre figyelmeztetnek; azokat is, amelyek istenfélelmet akarnak támasztani szívünkbe, és megtérésre hívnak; és azokat is, amelyek egy ítélet okait magyarázzák nekünk. Az egész gondolatmenetben hangsúlyossá válik az Úr ígéjére való figyelés, és annak következményei, ha azt nem vesszük komolyan. Izráel népe folyamatosan elutasította Isten ígését: parancsait, kilátásba helyezett büntetéseit, megtérésre hívó szavát, ítéletet hirdető üzenetét, mindenféle ígét, a szép szót, a figyelmeztetőt és a már ítéletet hirdetőt. Komoly következményei lettek az Ige ilyen fajta elutasításának. Mi becsüljük meg az Úr ígését, és a lehető legkomolyabban vegyük annak minden egyes szavát, hiszen az Úr ígéretének megfelelően azok szerint fog cselekedni velünk! Igaz ez kegyelmére, szeretetére, ahogyan figyelmeztetéseire és ítéleteire nézve is. És lássuk meg a világban

Isten munkáit! Bizony gyakran ebben a világban pont, hogy ezek az ítéletek valósulnak meg, ahogy Izráel történelmét is ezek határozták meg. Ne higgyük, hogy ma az Úr nem tart az Őt elutasító, semmibe vevő, gyalázó kultúrákban ilyen ítéletet!

Most, hogy láttuk Ámós által az Úr kijelentésének gondolatmenetét, nézzük meg az első kérdést részletesebben, mit üzen nekünk azon keresztül az Úr.

Az első kérdés: *„Vajon járnak-e ketten együtt, ha nem egyeztek meg egymással?”* A hasonlat lényege egyszerű, a hétköznapi életből vett jelenet. Két ember megy az úton, összetalálkoznak, és kiderül, hogy ugyanoda tartanak. Mivel közös a céljuk, megegyeznek egymással, hogy együtt mennek tovább, együtt utaznak addig, amíg oda nem érnek. Senki nem kötelezi őket erre, maguktól egyeznek meg. Az egyik mehetne gyorsabban, a másik lassabban, mondhatnák egymásnak, hogy te lassítasz, te meg túlságosan sietsz, de nem teszik ezt. És az is lehetne, hogy az egyik nem bízik meg a másikban: egyszerre mennek, de mégis külön, mint a villamoson, ugye? Egyszerre haladunk, de mégse állunk szóba egymással nagyon sok esetben. Ők azonban szóba álltak egymással, valamenynyire megbíznak egymásban, ezért megegyeznek, együtt mennek tovább. Az együtt járás, utazás egy hétköznapi dolog volt akkoriban, ahogyan ma is. Ugyanakkor a Szentírásban az együtt járás kifejezés valami többet is kifejez: mégpedig a másikkal való közösségvállalást. Több igeversben ilyen értelemben fordul elő ez a kifejezés, hogy együtt járnivalakivel. Pl. azt olvassuk: *„Énókh Istennel járt”* (1Móz 5,24). Azaz: Énókh élete minden napján az Úrral együtt élt, az Ő akaratához igazította életét, tetteit, mindent. Az Ő útjain járt Vele. Ugyanezt mondja Noéval kapcsolatban is: *„Istennel járt Noé”* (1Móz 6,9). Itt megint nem szó szerint az utazásról van szó, hogy miközben Noé utazott, az Úr mellette sétált volna, hanem Noé életviteléről, hitéről, mindennapjairól van szó. Istenben híve, Vele közösségben élt.

Isten ugyanilyen értelemben beszél a Vele járásról az Izráellel kötött szövetség kapcsán is. A 3Mózes 26. fejezetében végig jelen van az Úrral való járás gondolata (ez egy lényeges fejezet!). Ezt olvassuk: *„Ha az én rendeléseim szerint jártok, és az én parancsolataimat megtartjátok, és azokat megcselekszitek”* (3Móz 26,3), akkor Isten megáldja a népet. A folytatásban a legnagyobb áldás az lesz, hogy az Úr közöttük jár, és az ő Istenük lesz (3Móz 26,12). Az áldás mellett azonban megjelenik a büntetés ígérete is, ahogy azt már említettem. Kikhez hasonlítja az engedetleneket az Úr? Azokhoz, akik Ellene járnak, nem Vele. Ezt olvassuk: *„Ha mégis ellenemre jártok, és nem akartok reám hallgatni: hétszeres csapást borítok reátok a ti bűneitekért”* (3Móz 26,21). Ez következik be Izráel esetében! A legnagyobb büntetést is ezzel a képpel fejezi ki: *„És ha ezek által sem jobbultok meg, hanem ellenemre jártok: Én is bizony ellentekekre járok, és hétszeresen sújtalak titeket a ti bűneitekért”* (3Móz 26,23-24). Látjuk, hogy az együtt járás az Úrral való közösség kifejezése, az Ellene járás pedig a hűtlenségé, istentelenségé a Szentírásban.

Amikor Ámós ezt a kérdést intézi Izráel fiaikhoz, akkor vajon kikről beszél? *„Vajon járnak-e ketten együtt, ha nem egyeztek meg egymással?”* Ki az a ket-

AZ ÚRRAL VAGY ELLENE JÁRSZ?

tő? Az egyik fél – világos, hogy – az Úr. De ki a másik fél, akivel az Úr megegyezett? Kétféle magyarázat van, amelyek közül én mindkettőt elfogadnám. Az egyik válasz az, hogy Ámós a másik fél: az Úr megegyezett Ámóssal. Izráel népe ugyanis megkérdőjelezte Ámós próféta voltát. Lenézték őt, csak egy pásztor-nak tartották, senki többnek. Ezzel szemben mondja Ámós: vajon nem az Úr hívta el és küldte el őt? Nem az Úr egyezett meg vele, hogy prófétává teszi? Vajon mondhatna-e bármit is, ha nem az Úr adta volna neki az üzenetet? A 8. vers második fele is erre utal, amikor azt mondja Ámós: *„Az én Uram, az Úr szólt: ki ne prófétálna?”* Ámós tehát mondanivalóját, igei üzenetét védi ezzel, hogy csak azt mondja, amit az Úr adott neki, amiben *„megegyeztek”*, hogy mondani fog. Amennyiben az ige ezt jelenti, hogy az Úr Ámóssal megegyezett, és ő azt hirdeti, amiben megegyeztek, akkor ránk nézve ez milyen következményekkel jár, mit üzen ez nekünk? Arra emlékeztet ez minket, Testvérek, hogy egyszer mi is megegyeztünk az Úrral, hogy az Ő szavának hirdetői leszünk. Nem mint lelkészek, hanem mint gyermekek. Az Úr szavának hirdetői leszünk. Erre emlékeztet minket több ige is: *„Annak okáért Ó általa vigyünk dicséretnek áldozatát mindenkor Isten elé, azaz az Ő nevéből vallást tevő ajkaknak gyümölcsét”* (Zsid 13,15). A Krisztus nevéből vallást tevő beszédet áldozatbemutatáshoz hasonlítja, amely Istent dicsőíti. Ez vajon nem minden hívő feladata-e? Mindannyiunknak feladata az, amit az Úr Krisztus a gadarai megszállottnak is mondott: *„Eredj haza a tiedhez, és jelentsd meg nekik, mely nagy dolgot cselekedett veled az Úr, és mint könnyörült rajtad”* (Mk 5,19). Nem egyezett meg az Úr mindezekben velünk, hogy ezt ránk bízta? Mennyire teszünk eleget ennek az ígéretünknek, kötelességünknek? És amikor testvérek között szólunk, akkor vajon az Úr ígéje szerint szólunk-e, felebarátaink és testvéreink épülésére? Mert Ámós a mondanivalóját ezzel támasztotta alá, hogy azt az Úr adta. Az én beszédem mindig az Úrtól jövő és építésre való? Mennyire hirdetjük az Úr szavát beszédünkkel?

A másik értelmezésnek – hogy ki a másik fél – szintén van létalapja: e szerint Isten Izráel népével egyezett meg a pusztában, amikor szövetséget kötött velük. Az Úr ezt a szövetséget többször megújította a később élő generációkkal is, nem csak azzal, akik konkrétan a pusztában voltak. Miért emlékezteti Izráel népét Isten erre a szövetségre? Azért, mert Izráel rég elfeledkezett Isten útjairól, így nem Vele, hanem Ellene járt. Ezért Isten Ámóson keresztül tudatta velük, hogy nem számíthatnak semmilyen áldást hozó közösségre Vele, a mindenható Úrral, ha előbb nem békélnek meg Ővele. Ezért kérdezi őket: két ember járhat-e együtt, ha nem egyeznek meg? A válasz világos: nem! Hogyan is tehetnék meg? Ahol nincs barátság, ahol nincs egymás iránti szeretet, ott nem lehet közösség és együtt járás. Ha két személy között nézeteltérés támad, először meg kell beszélniük egymással a dolgot. Előbb észre kell venniük a közöttük lévő különbségeket, azokra megoldást kell találniuk, és csak utána köthetnek egyességet. Izráel megsértette Istent, megszegte a Vele kötött szövetséget, és a Tőle kapott kegyelmet rosszra használta fel: bűnre, nem megtérésre. Mégis elvárták, hogy az Úr továbbra is járjon velük, vegye pártfogásba őket, cselekedjen értük,

és biztosítsa őket arról, hogy velük van, noha nem törődtek azzal, hogy bűnbánattal és életük megreformálásával, bocsánatot kérve, kegyelmében bízva elfordítsák az Ő haragját. Nem imádkoztak azért, hogy könyörülj rajtuk. Téríts magadhoz, és Hozzád térünk. Amíg ez a megbékélés, megtérés nem megy végbe, addig nem lehet másként, mint ahogyan a 3Móz 26-ban olvastuk: ha az Úr ellen jár az Ő népe, akkor az Úr is ellenük jár.

Ennek az emlékeztetésnek minket is ösztönöznie kellene. Mi sem várhatjuk el, hogy Isten jelen legyen velünk, vagy értünk cselekedjék, hacsak nem békültünk meg előbb Ővele Jézus Krisztusban és Őáltala. Mi is gyakran várjuk az Ő áldásait, és közben nem törődünk az életünkben jelen lévő súlyos bűnökkel, azzal, hogy Ellene és nem Vele járunk. Izráel példája intsen minket arra, hogy ez ne így legyen velünk. Két ember nem járhat együtt, ha az egyik jobbra, a másik balra megy. Csak úgy járhatunk az Úrral, ha Őhöz igyekezünk igazodni, az Ő útjait keresve, azokon járva igyekezünk élni. Nem tökéletesen. Nem erről van szó. De nem mindegy, hogy mi a fő törekvés és irány az életünkben.

Másrészt a próféta szava arra is emlékeztet minket, hogy Isten és ember nem járhat együtt, hacsak előbb meg nem egyeznek. Ha nem értünk egyet Istennel a célunkban, ami az Ő dicsősége, akkor nem tudunk Vele együtt járni az úton. Mert az Úr mindent ezért tesz: az Ő dicsőségéért, hogy azt megmutassa, hogy az ember belássa végre, hogy Ő méltó arra, hogy dicsérjék. Minket is úgy formál, változtat, hogy egyre inkább Őt dicsőítő életet éljünk. Vannak hullámvölgyek természetesen, de azért van az úton előrehaladás is, Testvérek. Mert az Úrral való együtt járás előrehaladást, változást jelent. Az, hogy valaki évek óta egyhelyben áll, nem jelent járást. Annak, aki az elmúlt évek alatt hitében nem változott semmit, bibliaismerete nem gyarapodott, az Úrba vetett bizalma nem erősödött, sőt, lehet, hogy gyengült, ha az engedelmisségben semmi pozitív változás nem történt, akkor el kell gondolkoznia: vajon hogyan járok együtt az Úrral? Hogyan járok együtt, ha semmilyen változás nincs az életemben és a hitemben? Az Ő szavát, amely élő és ható, bennünk akar élni, és ránk akar hatni, hogyan fogadtam, ha nem változtam? Izráel népe hátat fordított az Igének, ezért járt Isten ellenében. Mi az Úr tanítványaként az Ő igéjében gazdagodunk, vagy csak a földi életet akarjuk valahogyan túlélni az Ige segítségével, de nem akarunk igazából megváltozni? Milyen változásokkal jár ránk nézve az, hogy az Úrral járunk?

És egyáltalán mit jelent számunkra az Úrral járás? Néhány óras elfoglaltságot vagy folyamatos együttléte az Úrral? Mert az együtt járás folyamatosságot feltételez. Krisztussal együtt lenni nem egy pillanatnyi érzés, nem valami rövid megtapasztalás, hanem a Szentlélek munkája, amely a nap 24 óráját jelenti. Azt jelenti, amit az Úr megígért: *„veletek vagytok minden napon a világ végezetéig”*. Nemcsak a szolgálatban, nemcsak a gyülekezetben, nemcsak a csendesség perceiben, nemcsak a bizonyágtéveskor, hanem a legapróbb dolgokban is velünk van az Úr. Olyannyira apró dolgokban, hogy azt mondja, *„akár esztek, akár isztok”* – a leghétköznapibb, a legprofánabb dolgot tesztek –, *„akármilyen cselekedeteket, mindent az Isten dicsőségére műveljétek”* (1Kor 10,31).

AZ ÚRRAL VAGY ELLENE JÁRSZ?

„Vajon járnak-e ketten együtt, ha nem egyeztek meg egymással?” Olyan kérdés ez, amelyre jó minden nap visszaemlékeznünk, hogy tudjuk, merre és kivel haladunk tovább a nap folyamán, akármit cselekszünk is. Krisztus nemcsak emlékeztetni akar minket arra, mire hívott el, hanem arra is, hogy tovább akar vinni minket, előrébb. Ez a kérdés figyelmeztetés is lehet számunkra, ha eltévedtünk az Úr útjairól, de egyúttal arra való boldog emlékeztetés is, hogy sosem vagyunk egyedül, mert ketten járjuk az élet útját, akármennyire rögös vagy nehéz is az. Az Úr velünk! Adja az Úr, hogy valóban Vele és ne Ellenében járjuk az útjainkat, és könyörögjünk is ezért, hogy mindaz, amit itt Ámós elmond, hogy az Úrral együtt járunk, az valóság legyen!

Imádkozzunk!

Dicsőítünk és magasztalunk, Úr Jézus Krisztus, hogy otthagyva a menyegyet, nem tekintve zsákmánynak azt, hogy Te az Istennel vagy egyenlő, megaláztad magadat és emberi formát vettél fel, és már együtt jártál tanítványaiddal, gyermekeiddel, mindenkivel, akit az Atya Neked adott. Köszönjük, hogy már ebben is megmutattad, hogy milyen fontosak vagyunk Számodra, de még inkább a Szentlélek elküldésében, aki által megtapasztaljuk, milyen az, amikor mindig, minden pillanatban velünk vagy.

Bocsásd meg nekünk, hogy gyarló óemberünk és bűnös szívünk elfeledkezik erről! Gyakran nézünk szembe úgy az élet terheivel, fájdalmaival, mintha csak egyedül lennénk, és nem emlékszünk rá, hogy Te vagy a mi árnyékunk a mi jobb kezünk felől, ennyire közel vagy hozzánk, és sosem hagysz el bennünket. Bocsásd meg, amikor a vezettetésben bukunk el! Amikor úgy járunk Veled, hogy Te utat akarsz mutatni, és mi mégis a saját bűnös kívánságaink, szívünk szerint akarunk másfelé menni. Köszönjük, hogy kegyelmesen emlékeztetsz minket arra, hogy milyen szoros kapcsolatra, közösségre hívtál el bennünket szent Fiaddal, Jézus Krisztussal. Kérünk, hadd éljük meg ennek örömét és hadd tapasztaljuk meg azt minden nap! Kérünk, hogy ne az ítélet és ne a jogos büntetés következzen ránk, bár megérdemelnénk, Urunk, mert naponként szaporítjuk bűneinket, de mi mégis hadd járjunk Veled, és nézzünk a Te kegyelmedre, irgalmadra, a kereszten bemutatott áldozatodra, amely megengesztel Téged. Bár a világban látjuk a Te ítéleteidet, látjuk, hogy következményei vannak annak, hogyha Téged elutasítanak, kérünk, hogy ez ne megrettentsen bennünket, hanem még inkább felbátorítson arra, hogy Hozzád hívogassunk minél többeket! Órizz minket így a hit útján, a szüntelen való szolgálatban, nemcsak a gyülekezetben, hanem a nap 24 órájában!

Kérünk, viselj gondot betegeinkre, kórházi és otthoni betegágyon fekvőkre egyaránt! Erősítsd őket hitükben, hisz az elég kegyelem által el tudják hordozni valóban a rájuk helyezett terhet. Kegyelmed szerint pedig adj, kérünk gyógyulást, szabadítást! Eléd hozzuk a gyászolókat, kérünk, Te legyél az ő igazi vigasztalójuk!

Eléd hozzuk népünket, kérünk, Urunk, hogy Te adj ébredést, add, hogy egyre többen járják a Te utadat Teveled és együtt is! Segíts, hogy a Te kezébe he-

lyezzük az európai helyzetet, a háborút, a békességet! Magasztalunk azért, mert Te vagy a történelem és a világmindenség Ura, népeket Te emelsz fel, és Te tüneted el őket. Köszönjük, hogy Benned bízhatunk és a Te irgalmadban és kegyelmedben. Kérünk, erősítsd a háborús övezetben élőket, adj nekik Benned való, élő hitet, és kérünk, Te teremts békét!

Imádkozunk azért, hogy a mindennapok küzdelmeiben is Te legyél a mi békességünk, csak azt add, Urunk, hogy a bűnnel ne békéljünk meg, add, hogy azzal mindig harcoljunk, elsősorban saját magunkéval! Köszönjük, Úr Jézus Krisztus, hogy mindebben bízhatunk, hogy előttünk jársz, tenyereden hordozol, erőről erőre juttatsz, kérünk, hadd lássuk mindezt meg, és hadd dicsérjünk Téged! És tegyél minket sóvá és világossággá, hogy valóban a Benned való reménység, a Te kegyelmed mások számára is az Általad kapott világosságot hirdesse! Így áldj meg életünkben, szolgálatainkban, családjaink körében, gyülekezeteinkben is! Kérünk, Úr Jézus Krisztus, vezess bennünket egy nyájként!

Kegyelmedben bízva kérünk, hallgass meg!

Ámen.

449,1.7-10 ének

1. U - ram, té - ged tisz - tel - lek

Mél - tó há - la - a - dás - sal.

Ál - dom ne - ved, míg é - lek,

Szép di - csé - ret - mon - dás - sal,

És hir - de - tem min - den - nek

Nagy vol - tát ke - gyel - med - nek.

7. Szent lábaidnál ülök,
Hallgatok törvényedre,
Bűnt utálok, kerülök,
Hogy lehessen kedvedre,
S megmutassam valóban:
Örül szívem a jóban.

8. Mert tudom: akik járnak
A romlott testnek útján,
Tőled hiába várnak
Áldást haláluk után.
Jaj lesz vége dolguknak,
El kell veszni azoknak.

9. De nékem reménységem
Vagyon az én Uramban,
Hiszem: lesz idvességem,
Csak járjak jó útamban:
Ha követem világát,
Meglátom szent országát.

10. De mivel, Uram, e test,
Melyben lelkem sátoroz,
Gyakran csügged s igen rest,
A Sátán is jár s oroz:
Kérlek, oktass Lelkeddel,
Végy körül kegyelmeddel.